

begeleid door vierkleurenonzin en kretologie op kleuterniveau. Als het niet werkt, en dat doet het nooit want natuur kent geen doeltypen, verzin je toch gewoon wat anders. Of ga je opnieuw hakken en graven om die achterbakse natuur alsnog in het gareel te schoppen.

Voor roofvogels, een groepje dieren waar redelijk wat kennis van voorhanden is, ontpopt de ruilerkaveling van natuurgebieden zich als een drama bovenop andere problemen. De natuurboeren hebben de afgelopen jaren willens en wetens zoveel broedgebied van roofvogels opgeruimd en ongeschikt gemaakt, dat ze daarmee de activiteiten van traditionele roofvogelvervolgers ruim voorbij zijn gestoken. Waar de gifmengers en schieters nog geen deuk in een pakje boter konden maken, elke

omgebrachte roofvogel werd immers vervangen door een andere, zijn natuurbeheerders veel effectiever in uitroeien. Ontneem roofvogels hun leefgebied, en ze gaan vanzelf de pijp uit zonder dat vervanging mogelijk is. De sterke afname van roofvogels in bossen, oplopend tot halveringen en meer, kan voor een deel op conto van terreinbeheerders worden geschreven. Het zijn de roofvogelvervolgers nieuwe stijl. Niet dat ze daar wakker van liggen. Aan hun horizon gloort immers een schitterende wereld, namelijk het beoogde doeltype. Wat kan ons die paar roofvogels schelen, die vreten toch maar weidevogels op. Kortom, de beuk in het bos. Maar ook weer niet teveel beuk, want we hebben eigenlijk liever zomereik. En die boom daar moet een beetje meer naar links.

Noot van redactie.

U kunt in de volgende Korhaan reageren op bovenstaand artikel. Er zal ook een reactie komen inde komende nummers van de terreinbeherende organisaties in het Gooi, waarin de beheerders uiteenzetten wat de doelstellingen zijn voor het beheer in onze regio. Die organisaties zijn Goois Natuurreservaat (Poul Hulzink). Natuurmonumenten (Annemieke Ouwehand) en Staatsbosbeheer (Rein Berends).

Verrassend vogelleven

Carel de Vink

Een beetje grijze dag. Ik maak een tochtje op de fiets door de Eempolders. Altijd goed voor kijkgenot voor de liefhebber van vogelleven. In de verte zie ik wat gefladder. Door mijn kijker zie ik de details. Een vrouw blauwe kiekendief wordt vinnig op de gevederde huid gezeten door twee torenvalken. Waar ze ook probeert neer te strijken, telkens volgen er duikvluchten van de beide kleine roofvogels. Man en vrouw torenvalk doen daarbij niet voor elkaar onder. De veel grotere kiek besluit om door te vliegen. Honderd meter verderop heeft een buizerd een muis gevangen. Een ander tweetal torenvalken betwist hem het recht om de prooi te verorberen. Weer een halve kilometer verder tref ik opnieuw een torenvalkje met territoriaal gedrag. De indringer is ditmaal een smelleken, dat ook nu weer fel wordt aangevallen. Wat een agressie bij die ene soort!

Opwinding en frustratie wisselen elkaar vaak af tijdens een vogeltocht. Je weet maar nooit wat je tegenkomt. Er zijn altijd wel onverwachte aan- of afwezige soorten. Of gedragingen die afwijken van de gangbare. Soms word je gewoon op het verkeerde been gezet. Om met dat laatste te beginnen: uit een kleine

groep struiken aan de rand van een brede strook riet klinkt de roep van een geelgors. Wat doet dat diertje in zo'n biotoop? Terwijl het roepje telkens opnieuw klinkt, speur ik tussen de takken. Daar ontdek ik iets bruins, maar met een beslist niet gele borst. De kreetjes worden nu sneller herhaald en vloeien uit in de onmiskenbare zang van... een roodborst. Gefopt!

Koolmezen produceren de meest ongelooflijke geluiden. Hoe vaak heb ik niet vertwijfeld staan zoeken naar een mij onbekende klank. Een nieuwe soort? Om vervolgens te merken dat het weer eens om het creatieve vocabulaire ging van *Parus major*, de koolmees. Echte imitators, zoals s spreeuw, rietzanger en veldleeuwerik kunnen je in verrukking brengen, maar even vaak in verwarring.

Opwinding: opeens een kraanvogel boven mijn huis. Zomaar, boven de bebouwde kom! Enthousiast geworden pak ik mijn fiets en ga in het Spanderswoud op zoek naar de niet te missen zwarte specht. Half maart is die volop actief. Als ik in datzelfde jaar pas half november mijn eerste zwarte specht hoor (en dus niet eens te zien krijg!) besef ik eens te

meer dat je vogelwaarnemingen niet kunt 'plannen'. Ik ben allang gestopt met het beloven van bepaalde soorten aan iemand die met mij op pad wil. Zelfs een algemene soort als de boomklever kan een dag lang onvindbaar blijken. Aan de andere kant is het soms juist verrassend raak. Tegen een medegenieter plaatste ik de opmerking dat het gebied waarover we uitkeken mij wel geschikt leek voor een klapekster. Riet, ruigte en veel dode of halfkale bomen, een in mijn ogen geschikte omgeving voor deze wintergast. Nog geen kwartier later werd die terloopse opmerking bevestigd.

Hoewel het gangbare mij blijft boeien, fascineert mij vooral het ongewone. Vreemde nestelplaatsen, Afwijkende kleuren of zang. Vogels op ongewone plaatsen of in een 'fout' jaargetijde. Vogelgedrag is zo veelzijdig. Neem watervogels. Een aalscholver ligt zo diep mogelijk in het nat.

Zwanen zeilen hoog op het water of verdwijnen tot aan hun 'middel', de staartpunt hemelwaarts, om voedsel van de bodem te schrapen. Beide soorten zijn door zwemvliezen aan hun poten berekend op een zwemmend bestaan. Aan land maken ze een onbehopen indruk.

Waterhoen
Vos

Foto: Helmoet Vos

Meerkoet, franjepoten en waterhoen hebben losjes aan de tenen hangende vliezen om mee te schipperen. Net als futen. Toch is hun zwemgedrag totaal verschillend. Het waterhoentje beweegt zijn kop even heftig als zijn poten om vooruit te komen. Meerkoeten duiken veel, terwijl franjepoten hun voedsel aan de oppervlakte zoeken. De rosse franjepoot laat het water kolken om het eten naar de oppervlakte te manoeuvreren. Zeeduikers verdwijnen minutenlang onder het wateroppervlak. Een meerkoet is binnen enkele tellen weer in beeld. De meeste duikvogels glijden 'gestroomlijnd' de onderwaterwereld in. Een dodaars echter

plonst onder met een gespartel alsof hij zich tevergeefs verzet tegen een onzichtbare hand die hem onder water trekt. Net als aalscholvers verstaat deze kleine fuut de kunst om bijna geheel onder water drijvend te zwemmen. Dan zie je nauwelijks meer dan een kop en hals. Voor de dodaars een beproefde methode om zijn nest ongezien te bereiken. Wat een verschil met ganzen, die net als zwanen hoog op het water liggen. Franjepoten zijn ook van die hoge zwemmers. Binnen de steltlopergroep zijn zij de beste zwemmers. Alleen de zeldzame grote franjepoot zoekt zijn eten bij voorkeur lopend. Andere steltlopers zwemmen maar zelden. Ik heb het gezien bij kluten, tureluurs, zwarte ruiters en kempaantjes, bij jonge kieviten en grutto's. Gehaast zwemmend zoeken ze, hoog op het water liggend, de oever of het slik.

Zou een huismus blijven drijven als hij te water raakt? Ik heb geen idee. Maar er zijn vogels die ik het water heb zien kiezen, waarvan ik het echt niet verwachtte. Meermalen zag ik een blauwe reiger met ingetrokken nek als een houterige kip over het water glijden. Hoog, alsof hij bang was nat te worden. Des te opmerkelijker vond ik het om te zien hoe een roerdomp zwemt: lang gestrekt, vrijwel helemaal ondergedoken. Alleen rug en kop steken boven de waterspiegel uit. Ooit zag ik een havik met zijn vleugels roeiend een volwassen bergeend aan wal brengen. De geslagen eend fungeerde als vlot. Een bekende zwemmer, de kokmeeuw heeft mij meermalen verrast op een dunne, kale boomtak. Met dezelfde vanzelfsprekendheid waarmee de vogel op een straatlantaarn landt. Vroeger zag ik kokmeeuwen zelfs op het wiebelende uiteinde van een televisieantenne.

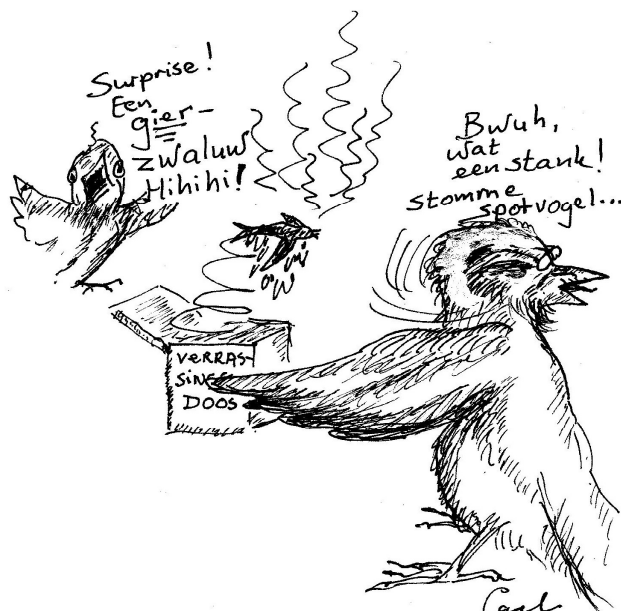
Grappige voorvallen zijn vogelvergissingen. Frank van de Weijer deed ooit in De Korhaan verslag van een havik op zijn rug. Een vriend van mij zag een boomkruiper langs zijn broekspijp omhoog klauteren. Een absolute niet-zwemmer is de spreeuw. Als je die toch bezig ziet om wat lekkers uit een vijver te vissen en hij raakt het nat, dan moet je wel lachen om de schrik die optreedt. Met een echte, geërgerde spreeuwenkrijs fladdert hij als een beschonkene naar een veiliger plek.

De categorie 'verdwaald' zou dit artikel extreem veel langer kunnen maken. Een 'dwaalgast' is een soort die onverwacht in Nederland verschijnt. Voor mij is een strandleuwerik boven een van de Gooise voetbalvelden ook een 'dwaler'. Een bonte kraai in juli is ook niet bepaald gangbaar. Dat

was hij zelfs niet in de jaren dat hij als wintergast nog volop in ons gebied te zien was. In mijn aantekeningen staan zulke waarnemingen met een vet uitroepteken genoteerd.

Een lastige neiging waarop ik mijzelf betrap, is

dat ik verrassingen probeer te verklaren. Maar bovenstaande voorbeelden laten zich voor het overgrote deel niet duiden. Misschien zijn ze daarom juist wel zo apart en onvergetelijk. Waarschijnlijk is een groot deel van onze hobby een kwestie van signaleren, ondergaan en vooral genieten.

Website van VWG 't Gooi in een nieuw jasje

Wobbe Kijlstra

Interview met webmaster Dirk Prop

De website is een van de visitekaartjes van de Vogelwerkgroep. Tijdens dit interview werd nog hard gewerkt aan een nieuwe opzet. In dit interview geeft Dirk aan, waarom een nieuwe website nodig is en wat we ervan mogen verwachten. Via de Nieuwsbrief zal worden geïnformeerd zodra de nieuwe site in de lucht is. Ben je na het lezen van dit interview nieuwsgierig, neem zeker een kijkje op www.vwggooi.nl.

De eerste vraag aan Dirk is waarom eigenlijk een nieuwe website, is er iets mis met de huidige site?

De huidige website is gemaakt in 2007, samen met Helmoet Vos. De inhoud ervan is daarna enorm uitgebreid. De basisstructuur is ongewijzigd gebleven, maar in de interne omgeving is veel veranderd. Sommige van die veranderingen hebben direct invloed op de werking van de website. Grootste kwelgeesten voor webbouwers zijn de telkens vernieuwde versies van browsers. Dit zijn programma's op de pc die zorgen dat je webpagina's kunt

bekijken, zoals Internet Explorer en Firefox. Als er dan weer eens een nieuwe versie van een browser uitkwam, waardoor de opmaak van onze website een puinhoop was geworden, moest ik tot diep in de nacht uitpluizen hoe ik dit kon herstellen. Zo was het voor sommige mensen niet mogelijk de pagina te vinden waar je je als lid aan kunt melden. Dit was de druppel: er moest een nieuwe website komen. Denk overigens niet dat dit soort problemen alleen bij onze website optreden. Bij veel professionele sites zie je hetzelfde.